

השר הורביץ ואשתו

(המשך מעמוד 15)

ריק" דיון, התגייס לצבא הבריטי, ונפל במערכה.

כשפנה כתב העולם הזה אל עוזרו של הורביץ, בבקשה לקבל תגובה על האפר שרות שהשר לא שרת בצה"ל, נדהם גולדרי שטיין ואמר: "הרי אנשים רבים פונים אלי, ומספרים לי כי היו יחד עם יגאל בחיל-התותחנים!" אמת ויציב, אך הרי כוונתה היא לחיל-התותחנים של הצבא הבריטי, לא לחיל-התותחנים של צה"ל.

בשנת 1946 השתחרר הורביץ מהצבא הבריטי ועבר למושב באר-טוביה. גם בנהל, כמו במושבים רבים אחרים, היתה בעייה של יחידות משק עבור בני המת-יישבים הוותיקים, ובנהל קשה בעיה זו עוד יותר, בשל מיבנהו העגול של המושב. הורביץ נאלץ לעזוב את נהל ולהקים לו משק בבאר-טוביה. באותה תקופה הכיר את מי שעתידה היתה להיות לאשתו, שהייתה בת כפר-ירבורג השכן.

שיחרור חקלאי

מצה"ל

כאשר מרכיב האוכלוסיה הנוגדת במדינה שרתה בצה"ל והשתתפה במלחמת העצמאות, לא שרת יגאל הורביץ בצבא. הוא ביקש שיחרור, וטען כי בשל העובדה שאבי אשתו נפטר, הוא נותר עם שני משקים חקלאיים. זה שבבאר-טוביה יח וזה שבכפר ורבורג, וכי עליו לדאוג לעיבודם. הורביץ ביקש שיחרור מסיבות מישקיות — וקיבל אותו.

באמצעות עוזרו האישי התבקש שר המיסחר, התעשייה והתיירות בימים אלה, להשיב על שורה של שאלות שהגיש לו העולם הזה: האם שרת בצה"ל, ואם כן, במשך כמה זמן; ואם שרת בצה"ל, היכן, ומה היתה סיבת שיחרורו; אם לא שרת בצה"ל, מה חיתה סיבת הפטור. אם שרת בצה"ל, היכן שרת והיכן נלחם במלחמת העצמאות?

עליפי דיברי העוזר, ענה לו השר שלו: "מה הם (העולם הזה) רוצים ממני שוב?" ואילו התוספת של הדובר עצמו היתה: "אני שמעתי ששר היה מכובשי אשדוד, ונדמה לי שהוא היה אפילו מפקדי-חית". בתקופה שבה נוטרלו מהימים האזרחיים, למשך שנתיים, מרבית הלוחמים והמשרתים בצה"ל פיתח הורביץ שני משקים חקלאיים לתיפארת, זה שבבאר-טוביה וזה שבכפר-ירבורג. בשנת 1951, בתקופה שבה שיחררו רבים משרות צבאי ממושך ומייגע, עבר הורביץ להתגורר במשק של הורי אשתו, בכפר-ירבורג, אז החלה גם הקאריירה שלו כעסקן חקלאי, קאריירה שקידמה את עסקיו הפרטיים בשיעור ניכר ביותר. במשך שנים רבות שימש מזכיר תנועת המושבים והמרכז החקלאי, וכסגן מנהל הבנק לחקלאות. ואילו בשנת 1961 החלה הקאריירה האמיתית של יגאל הורביץ, אשר הביאה בסופו של דבר לידי התעשרותו: הוא הפך מנהל חברת-המושבים בדרום.

הורביץ ידוע כבולדוזר של ממש, בכל רה שלו כעסקן חקלאי, קאריירה שקידמה את עסקיו הפרטיים בשיעור ניכר ביותר. במשך שנים רבות שימש מזכיר תנועת המושבים והמרכז החקלאי, וכסגן מנהל הבנק לחקלאות. ואילו בשנת 1961 החלה הקאריירה האמיתית של יגאל הורביץ, אשר הביאה בסופו של דבר לידי התעשרותו: הוא הפך מנהל חברת-המושבים בדרום.

הורביץ ידוע כבולדוזר של ממש, בכל

מזומן, ותוך כדי עבודה מאומצת, כשהוא מפעיל את קיסמו האישי הרב על ציבור העובדים ומשכנע אותם לתת יותר תפוז קה ולוותר על דרישות ושבתות, הפך את המפעלים מצליחים וריווחיים. הוא החל עם מחלבות מאוחדות, לכש את סגן נונה ומאוחר יותר אף את החברה שניהל קודם-לכן במיסגרת תפקידו הציבוריים, אד"ר. כיום נאמד רכושו של הורביץ, שאותו העביר לילדיו עם כניסתו לממ-

המטיף לקו נוקשה

השר יגאל הורביץ ליד עליזה בגין, המתגייס למהלכים מדיניים העלולים להביא לדאוג לפיתוחם של שני משקים חקלאיים, כאשר מרבית האוכלוסיה שירתה בצבא והשתתפה באופן פעיל במלחמת העצמאות.

הנוגע למינהל חקלאי ולתעשייה חקלאית. במשך חמש שנים, תחת הנהלתו, הקימה חברת-המושבים בדרום כמה מיפעלי-תעשייה, ביניהם מיפעל הבשר הגדול המשוכן לל מרבק, מיפעל מטוף, מיפעל הגלידה אד"ר שהתחרה בענקים שטראוס וויטמן, ומאפייה איזורית גדולה.

ב-1966, שנה לפני מלחמת ששת-הימים ושנה אחרי שהצטרף לרפ"י, פרש יגאל הורביץ מעיסוקיו הכלכליים-ציבוריים, והקים וניהל חברה אשר נטלה על עצמה לשקם מיפעלי תעשייה. שיטתו של יגאל הורביץ היתה פשוטה. הוא רכש מיפעלים כושלים ללא כסף

שלה, בעשרות רבות של מיליוני לירות. אין ספק כי אותה תקופה בת שנתיים בשנים הראשונות למדינה, שבה היה יגאל הורביץ טרוד בטיפוח שני המשקים החקלאיים שלו, היו השנים שבהן הניח את התשתית לעסקיו המסועפים ולהתעשרותו שנים רבות לאחר-מכן. קל מאד להניח כי אילו שרת הורביץ שנתיים בצבא, דווקא באותן השנים הקריטיות, היתה לו קשה קצת לחדור למיסד העסקי-חקלאי שהורעיל לו, לבסוף, בדרך להתעשרות הגדולה. בשנת 1969 אחז בהורביץ הדיבוק הפורי לטי. הוא אומנם היה חבר רפ"י כבר משנת 1965, והמיפעלים שניהל תרמו ל-

מיפלגה זו, אולם הוא לא היה בין מנייגי מיפלגתו של בן-גוריון. באותה התקופה גם חשש לגורל המיפעלים שלו במידה שיגלה תמיכה מוגזמת ברפ"י. הורביץ ידע כי בעיני פינחס ספיר, מי שהיה אז הכלי יכול ככל הנוגע לתעשייה, מוקצים אנשי רפ"י מחמת מיאוס, וכי הם נרדפים עוד יותר מאנשי המפלגה הקומוניסטית. אולם ב-1969 נקרתה להורביץ ההזדמנות להצטרף למפלגה קטנה שבראשה עמד מנהיג גדול. כמו בכל עסק שאליו נכנס, גם כאן הוכיח את עצמו כבולדוזר-על-שתיים. מבלי להזניח את עבודתו בעסקיו הפרטיים השקיע שעות ארוכות בפעילות הפוליטית, ועם פרישתו של דויד בן-גוריון הפך הוא מנהיגה של מיפלגתו של המנהיג, הרשימה הממלכתית.

מבן-גוריון

עד בגין

ב-תוך שנים ספורות הפך יגאל הורביץ מראשי הניצבים במדינה ואחד המנהיגים של התנועה למען ארץ-ישראל השלמה. העובדה שהוא לא שרת בצה"ל — או, אם נכונים דיברי עוזרו, היה בצה"ל רק שבועות ספורים — אינה מפריעה בעדו להיות אחד המתגייסים למהלכים מדיניים העלולים להביא את המלחמה הבאה. הורביץ שיגאל הורביץ היה בשעתו מחסי-דיו של דויד בן-גוריון לא מנעה ממנו גם להצטרף להקמת הליכוד, בשנת 1973. הורביץ מצליח למצוא ולספק צידוקים כמעט לכל צעד משלו. ההצדקה לעדמתו הפוליטית התומכת במלחמה היא העובדה ששרת חמש שנים בצבא הבריטי. את ההצדקה להצטרפותו למחנהו של בגין, למרות שהוא-עצמו היה מאנשי בן-גוריון, הוא מוצא בשילוב הנפלא של תלי-מידי בן-גוריון וזאב ז'בוטינסקי.

יגאל הורביץ הוא אחד השרים המבטיחים ביותר בממשלת הליכוד. לא אחת העלתה האפשרות שהוא ימונה, אם וכאשר יאולץ שרי-האוצר שימחה ארליך להתפטר, כשרי-האוצר בעצמו. אין ספק כי מי שקלה של דעתו של הורביץ, הן כשר צעיר וגמיר, הן בשל העובדה שהוא עומד בראש מיפלגה שלה שמונה חברי-כנסת, הן בגלל עדותיו הניציות הקרובות לאלה של ראש-הממשלה מנחם בגין, הן בגלל קירבתו למשה דיין — מכריע, בממשלה זו. אם יצטרפו שרי הממשלה להרים את ידם בהצבעה שתכריע אם לפתוח במלחמה הבאה, תהיה ידו של האיש שלא שרת בצה"ל, או שרת בו רק שבועות ספורים, בעלת חשיבות מכרעת.